

Základní škola a mateřská škola Rychnov nad Kněžnou, Roveň 60

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„ČTVERO ROČNÍCH OBDOBÍ“

Školní vzdělávací program vychází z analýzy podmínek mateřské školy, byl zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a dalšími obecně platnými právními předpisy, především vyhláškou 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání, a byl vytvořen kolektivem zaměstnanců mateřské školy.

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021

Vydala: Mgr. Jindřiška Klugerová, ředitelka školy

Č. jednací: ZŠMŠ/2021/22

Byl projednán na pedagogické poradě dne 31. 08. 2021.

Změny: 1. 9. 2023

OBSAH:

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

**5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH A CHARAKTERISTIKA
ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU**

6. EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název školy: Základní škola a mateřská škola Rychnov nad Kněžnou, Roveň 60

Adresa školy: Roveň 60, 516 01 Rychnov nad Kněžnou

Sídlo pracoviště: Roveň 56, 516 01 Rychnov nad Kněžnou

IČO: 70188556

RED IZO: 650050576

Identifikátor školy: 107585928

Statutární orgán: Mgr. Jindřiška Klugerová, ředitelka školy

Pedagogický sbor: Renata Pecháčková, DiS.
Lucie Kollertová

Kontakty: tel.: 494535548, 606 970 611 (ZŠ), 736629575 (MŠ)
e-mail: zsrovenrk@seznam.cz
web: www.zsrovenrk.cz

Název zřizovatele: Město Rychnov nad Kněžnou

Adresa zřizovatele: Havlíčkova 136, 516 01 Rychnov nad Kněžnou,

Kontakty: tel.: 494509111
e-mail: rychnov-city.cz

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Naše mateřská škola byla otevřena 1. října 1962 v budově MNV, která původně sloužila jako zemědělský (žňový) útulek pro děti. Od 1. 1. 2003 se stala mateřská škola součástí základní školy a společně se školní družinou a školní jídelnou tvoří samostatný právní subjekt – příspěvkovou organizaci.

V suterénu budovy se nachází jídelna pro žáky ZŠ, kuchyně se zázemím, šatna s hernou a sociálním zařízením pro děti MŠ a místnost sloužící jako sborovna a kabinet pro pedagogické zaměstnance mateřské školy. V prvním patře je sociální zařízení pro děti i dospělé a další tři místnosti sloužící jako ložnice dětí, místnost pro nespavý režim a kabinet. V budově školy se nachází také samostatná bytová jednotka, místnost využívaná jako místní knihovna a prostory zařízené pro provoz kadeřnictví. Součástí mateřské školy je nevelká zahrada s několika herními prvky (kolotoč, skluzavka, pružinové hnízdo), pískovištěm a kůlnou pro uložení laviček a zahradních hraček pro děti. Na zahradě jsou dva květinové záhony, úkryt z vrbového proutí a kompostér na rostlinný odpad. V rámci environmentální výchovy se děti o květinové záhony starají.

Třídy využívané mateřskou školou nejsou velké, většina oken je situována do poměrně frekventované místní komunikace, čímž není možné zamezit hluku, který obzvláště v teplých měsících, kdy je třeba častěji větrat, částečně narušuje některé aktivity, obzvláště klidový režim dětí po obědě. Interiér tříd je dle finančních možností vybavován moderním dětským nábytkem (v roce 2019 byly zakoupeny skříňky na sestavení dětské kuchyňky), didaktickými pomůckami a hračkami. V roce 2019 proběhla plánovaná rekonstrukce herny (bylo odstraněno staré obložení stěn a provedena jejich oprava, nátěr a výmalba). Pedagogický sbor tvoří 2 kvalifikované učitelky, které se starají také o výzdobu tříd, šatny a chodeb. Kapacita mateřské školy je 25 dětí a v posledních letech není možné vzhledem k většímu nárůstu nově narozených dětí přímo v Rovni a okolí uspokojit všechny zájemce o umístění do MŠ. Škola má jedno smíšené oddělení, tzn., že se v něm společně vzdělávají děti ve věku většinou od 3 do 6 let. Tato organizace předškolního vzdělávání s sebou přináší jisté výhody v podobě pomoci a vzájemného učení a spolupráce dětí mladšího a staršího předškolního věku, ale také nevýhody plynoucí z náročnější organizace a individualizace potřeb dětí v jednotlivých věkových kategoriích.

Lokalita okrajové části města, ve které se naše mateřská škola nachází, umožňuje vycházky do blízkého okolí na okolní louky a do Jahodovského lesa a nabízí četná pozorování přírodních jevů i přírody samotné.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Naším cílem je zajištění kvalitního předškolního vzdělávání a vytváření podmínek vedoucích ke spokojenosti nejen dětí docházejících do naší mateřské školy, ale také jejich rodičů.

Věcné podmínky

Prostory MŠ nejsou velké. Tvar třídy do písmene L a poloha sociálního zařízení nejsou úplně vyhovující, jelikož neumožňují bezpečný dohled jedné učitelky současně nad všemi dětmi ve třídě při dělené činnosti u stolečků a v herně nebo v umývárně a na WC. Sociální zařízení dětí bylo před několika lety zrekonstruováno. Třída je vybavena dostatkem hraček a didaktických pomůcek, které jsou stále doplňovány a obměňovány. Jsou uloženy tak, aby umožňovaly dětem samostatnou volbu. Prostřednictvím dětského nábytku jsou vytvořeny herní koutky. Schodiště, chodby a šatna jsou využívány pro výstavy prací a výrobků dětí. Informační nástěnky v šatně dětí jsou jedním z informačních zdrojů pro zákonné zástupce. Malá místnost v přízemí sloužící jako sborovna a kabinet je vybavena počítačem s tiskárnou, knihovnou s odbornou a metodickou literaturou a slouží zároveň také jako zázemí pro personál školy. V suterénu budovy je dále kuchyně s výdejními okénky do jídelní části třídy.

V prvním patře je zařízena místnost pro odpočinek - ložnice dětí s částí pro klidové aktivity, která byla v loňském roce vybavena stínícími roletami (dar zákonného zástupce jednoho z dětí). Tato místnost je využívána několikrát do roka také jako místo pro akce a setkávání s rodiči a rodinnými příslušníky, které nelze z důvodu většího počtu zúčastněných osob možné uskutečnit ve třídě v přízemí (např. vánoční besídka). Nachází se zde také menší místnost sloužící v minulých letech jako kancelář vedoucí ŠJ, která je v současné době využívána jako kabinet s uloženým výtvarným materiálem, náčiním pro pohybové činnosti dětí nebo hračkami, které nejsou aktuálně používány. Z chodby je vstup na WC pro děti a zaměstnance. Další prostory jsou využívány k provoznímu zajištění školy. Do prvního patra lze také vstoupit samostatným vchodem se schodištěm, které však s ohledem na jeho velikost a způsob vytápění akumulacími kamny staršího data výroby nelze v zimních měsících dostatečně a efektivně vytápět.

K budově mateřské školy patří nevelká zahrada s několika herními prvky (viz kap. 2). Prostory zahrady bychom chtěli nadále vlastními silami a ve spolupráci s rodiči vylepšovat.

Návrh na zlepšení podmínek: Oprava či výměna oplocení zahrady.

Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (viz Vnitřní řád ŠJ), je zachována vhodná skladba jídelníčku a jsou dodržovány technologie přípravy pokrmů i nápojů. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány vhodné intervaly, které nastavuje provozní řád školy. Po celý den je zajištěn samoobslužný pitný režim. Děti nejsou do jídla nuceny, ale snažíme se, aby dané jídlo alespoň ochutnaly a naučily se základům zdravého stravování. Děti jsou vedeny k samostatnosti. Předškolní děti se spolupodílejí na přípravě stolování, starší děti se obsluhují samy, mladším pomáhají učitelky nebo provozní zaměstnankyně. Děti nejstarší věkové skupiny si po obědě čistí zoubky. Toalety používají děti dle své potřeby, zaměstnanci školy dohlížejí na dodržování hygienických návyků, obzvláště na mytí rukou před jídlem a po

použití toalet. Ložní prádlo a ručníky jsou pravidelně vyměňovány, praní je zajištěno externí službou v intervalu 1x za tři týdny (viz Provozní řád MŠ).

Návrh na zlepšení podmínek: častěji zařazovat zeleninové a ovocné mísy, ve spolupráci s rodiči řešit správné stravovací návyky dětí a samostatnost při oblékání.

Psychosociální podmínky

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní řád, který je však zároveň flexibilní a umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. S ohledem na zdravou psychohygienu svěřených dětí dbáme na střídání činností rušných i klidových, na vyváženost činností volných (spontánních) a činností řízených pedagogem. Děti jsou denně dostatečně dlouho venku, vždy s ohledem na momentální stav počasí. Mají dostatek volného pohybu na zahradě, mimo areál školy při vycházkách v přírodě, v rámci prostorových možností také ve třídě.

Doba relaxace a odpočinku vychází z věkových a individuálních potřeb dětí, děti nejsou ke spánku nuceny. Ty co mají malou potřebu spánku odpočívají s hračkou, starším dětem jsou nabízeny zájmové aktivity a jiné klidné činnosti.

Pedagogové zatěžují děti přiměřeně, s přihlédnutím k jejich věkovým možnostem a obzvláště menší děti mají možnost volby mezi řízenou a spontánní činností. Pedagogové školy pečlivě zvažují s ohledem na smíšený věk dětí počet akcí mimo mateřskou školu. V mezích organizačních možností se účast na vybraných akcích v rámci jednotlivých věkových kategorií dětí dělí (např. plaveckého výcviku se účastní pouze předškoláci, výchovného koncertu v ZUŠ předškoláci a starší děti). Nově nastupujícím dětem nabízíme ve spolupráci se zákonnými zástupci individuálně domluvený adaptační proces.

Všichni zaměstnanci školy se snaží respektovat individuální potřeby dětí a vytvářet takové prostředí, aby se zde děti cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Všechny děti v naší škole mají stejná práva i stejné povinnosti. Nikdo není zvýhodňován či znevýhodňován. Děti se podílejí na vytváření společných pravidel chování ve skupině a učí se je respektovat. Na základě vyváženého poměru osobní svobody a volnosti dětí a nastavených pravidel pro vzájemné chování se snaží pedagog společně s dětmi vytvořit ve třídě přátelské klima, které je základem pro spokojenou docházku dětí do mateřské školy. Učitelky se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem a snaží se konfliktní situace důsledně řešit ihned v jejich zárodku. S pravidly soužití v rámci třídy jsou seznamováni také zákonní zástupci dětí a pedagogové se v této oblasti snaží o zlepšování spolupráce s rodinou. Naším cílem je, aby péče o děti byla podporující a sympatizující, učitelky se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná a navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Děti mají možnost oslovovat učitelky křestními jmény, ale současně vedeme děti k úctě k dospělým lidem tak, aby před nástupem do školy věděly, jak oslovovat paní učitelku.

Preferujeme pozitivní hodnocení a pochvalu. U dětí podporujeme jejich zdravé sebevědomí, ale zároveň vyřazujeme nezdravé soutěžení ve smyslu kdo je první nebo kdo je nejlepší. Snažíme se v nich rozvíjet citlivost a ohleduplnost, vzájemnou toleranci a zdvořilost. Učíme je pracovat samostatně i ve skupině, vzájemně si důvěřovat. S ohledem na smíšený věk dětí v oddělení naší mateřské školy je míra vzájemné pomoci starších a mladších dětí běžnou a nevyhnutelnou součástí denního režimu.

Návrh na zlepšení podmínek: V rámci daných prostorových možností vylepšit koutek využívaný k nespacímu režimu a rozšířit nabídku klidových činností pro předškolní děti, vytvoření relaxačního koutku v herně MŠ.

Organizace

Provoz mateřské školy je stanoven na dobu od 6.15 do 16.15 hodin. Děti se scházejí od 6.15 do 8 hodin (přivést dítě v jinou dobu lze výjimečně po předchozí domluvě s učitelkou), poté se budova školy z bezpečnostních důvodů zamyká. Děti, které se neúčastní odpoledního vzdělávacího programu, si rodiče vyzvednou ve stanovené době od 11.30 do 11.45 hodin. V odpoledních hodinách si lze dítě z mateřské školy vyzvednout od 14.15 do 16.15 hodin.

Režim dne:

6:15 – 7:30	spontánní činnosti a hry dle volby dětí
7:30 – 8:30	ranní pohybová chvilka, hygiena, přesnídávka
8:30 – 9:15	didakticky cílená individuální, skupinová i frontální práce s dětmi, příprava na pobyt venku
9:15 – 11:15	pobyt venku
11:15 – 11:45	hygiena, oběd
(11:45 – 12:15)	pro předškoláky se koná každou středu kroužek Školáček každé úterý probíhá hudební kroužek
11:45 – 13:30	hygiena, příprava dětí na lůžko, poslech pohádky, odpočinek a klidové aktivity (náhradní nespavý režim)
13:30 – 14:15	převlékání, hygiena, odpolední svačina
14:15 – 16:15	odpolední zájmové činnosti, volné hry dětí

Stanovený režim dne je volný, flexibilní, přizpůsobuje se aktuálním potřebám probíhajících vzdělávacích aktivit (divadelní představení, výstavy, výlety apod.). Informace o připravovaných akcích v MŠ jsou s dostatečným předstihem oznamovány na nástěnkách v šatně dětí a na webových stránkách školy (v záložce Nástěnka MŠ). V případě činností konaných mimo prostory mateřské školy (návštěvy divadel, koncertů, výstav, výletů apod.) je organizace dne přizpůsobena těmto akcím a rodiče jsou včas upozorněni prostřednictvím nástěnky v šatně dětí o změně časového harmonogramu a o požadavcích, které s nimi souvisejí. Pevně je stanovena pouze doba podávání jídla a pobytu venku. Důvodem vynechání pobytu venku mohou být nepříznivé klimatické podmínky (silný vítr a déšť, hustá mlha, smogové znečištění ovzduší, husté sněžení nebo extrémní teploty vzduchu). Odpočinek dětí vychází z potřeby relaxace. Všechny děti po obědě odpočívají při poslechu pohádky, dále je délka odpočinku přizpůsobena individuálním potřebám dětí (starším dětem jsou nabízeny klidové aktivity, např. prohlížení knih, kreslení, vybarvování, spojovačky aj.). K odpolednímu pobytu je využívána také zahrada MŠ, přednost mají spontánní zájmové činnosti, řízené činnosti jsou v této době pouze individuální či skupinové.

Návrh na zlepšení podmínek: dbát na vyváženost spontánních a řízených činností, děti zbytečně neorganizovat a nepřetěžovat přemírou organizovaných akcí.

Řízení mateřské školy

Mateřská škola je jednou ze čtyř součástí právního subjektu – příspěvkové organizace - společně se základní školou, školní družinou a školní jídelnou. Základní organizační řády a další směrnice ředitelky školy vymezují jasná pravidla a kompetence všech zaměstnanců. Důraz je kladen na vzájemnou spolupráci, respektování profesních odlišností a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. Ředitelka školy vykonává dle stanoveného plánu na daný školní rok svoji kontrolní a hospitační činnost a svolává na základě tohoto plánu i v součinnosti s aktuálními potřebami provozní porady a pedagogické rady.

Návrh na zlepšení podmínek: zkvalitnit evaluační činnost ve všech oblastech včetně vlastní sebereflexe a autoevaluace, zvýšit počet hospitací ředitelky školy i vzájemných hospitací učitelk.

Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pracují 2 kvalifikované učitelky, které se dále vzdělávají v rámci svého samostudia a dalšího vzdělávání pedagogů (DVPP). Jejich vzdělávání je cílené a tematicky zaměřené a vychází z hospitační i evaluační činnosti, vlastních potřeb a rezerv, s cílem kvalitnějšího vzdělávání předškolních dětí. Vzhledem k uspořádání naší mateřské školy (pouze jedno oddělení se dvěma pedagogickými zaměstnanci) je uvolňování pedagogů na další vzdělávání (školení v rámci DVPP) poměrně organizačně náročné. I přes to ředitelka školy podporuje profesionalizaci pedagogických zaměstnanců a v mezích možností reaguje na požadavky a vývoj současné společnosti. Ve školním roce 2018/2019 se v rámci Šablon z projektu OPVVV paní učitelky zúčastnily vzdělávání v oblasti práce s dětmi mladšími 3 let a sdílely zkušenosti s pedagogy z jiných mateřských škol. Každá iniciativa pedagogů, která souvisí se zkvalitněním vzdělávacího procesu, je vítána a podporována.

Od školního roku 2017/2018 pracují obě učitelky na 100% úvazek a rozvrh jejich přímé pedagogické práce je stanoven tak, aby docházelo k překrývání přímé práce s dětmi. K souběžnému působení obou učitelk ve třídě dochází v době od 9.15 do 12 hodin, tedy při pobytu dětí venku a během podávání oběda a přípravy na odpolední odpočinek.

Návrh na zlepšení podmínek: zaměřit se na další vzdělávání pedagogů v aktuálně potřebných oblastech.

Spoluúčast rodičů

Je zřejmé, že zájem a podpora ze strany rodičů je základem k navázání úzké spolupráce mateřské školy a rodiny dítěte. Prostřednictvím třídní schůzky na začátku každého školního roku zahajujeme společné výchovné a vzdělávací působení na děti. Dalšími aktivitami v průběhu roku (hledání svatomartinského světýlka s lampiónovým průvodem obcí, vánoční dílny, vánoční besídka, odpolední hraní si s rodiči v MŠ, soutěž o originální velikonoční kraslici, besídka ke Dni matek, pasování předškoláků s podvečerním plněním úkolů na zahradě a opékáním buřtů společně s rodiči a sourozenci dětí, zahradní slavnosti aj.) se snažíme tuto spolupráci upevňovat. Sponzoři ze strany rodičů napomáhají k zajištění drobností - odměn pro děti na různé akce a podílejí se také na spolupořádání různých aktivit v MŠ. Snažíme se vytvářet cestu důvěry a vzájemné spolupráce a zajišťovat rodičům dostatek informací o naplňování našeho školního vzdělávacího programu a o dění v mateřské škole vůbec. Naším společným cílem je, aby děti prožívaly šťastné a radostné dětství. Jsme si

vědomy, že bychom neměly suplovat, nýbrž profesionálně doplňovat rodinnou výchovu a proto spolupráci s rodinou stavíme na každodenním kontaktu a komunikaci s rodiči dětí.

Návrh na zlepšení podmínek: ve spolupráci s rodiči řešit narůstající tendenci umístování dětí s infekčními příznaky a dětí nedolčených do kolektivu mateřské školy, fixovat u dětí základní hygienické a zdvořilostní návyky. Motivovat rodiče k větší spolupráci s mateřskou školou prostřednictvím společných akcí pořádaných pro rodiče a děti a také v rámci OPVVV realizací tematicky zaměřených setkávání s rodiči dětí v MŠ.

Spolupráce s organizacemi

Mateřská škola dále spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy. Pořádáme společné akce se ZŠ (divadla, společné stavění sněhuláků, MDD na místním hřišti...), se ZUŠ v Rychnově nad Kněžnou, Městskou knihovnou ve Vamberku nebo v Rychnově nad Kněžnou, Policií ČR a HZS – besedy, exkurze. Děti pravidelně navštěvují zvířecí farmy v okolí MŠ.

Návrh na zlepšení podmínek: vyhledávání dalších možností pro vzájemnou spolupráci s místními obyvateli a spolky.

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami - systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

- Přiměřenost TVP
- Případná úprava režimu dne dle potřeb dětí
- Vyvození opatření ze zpráv školských poradenských zařízení
- Vyvození opatření z lékařských zpráv a konzultací s rodiči
- Vzdělávání podle IVP
- Spolupráce s klinickou logopedkou Mgr. Sahulovou
- Spolupráce provozních zaměstnankyň při oblékání a pomoci při sebeobsluze
- Spolupráce rodiny a školy
- Úprava prostředí třídy
- Konzultace o možnostech vzdělávání s pedagogickými pracovníky ZŠ a MŠ

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů. Učitel zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí a měl by být vzdělán v oblasti speciální pedagogiky.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání,
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí,

- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení,
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství,
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy,
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Návrh na zlepšení podmínek: zajištění kompenzačních pomůcek a spolupráce s poradenskými zařízeními.

Podpůrná opatření prvního stupně

Ředitelka školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).

Učitelka mateřské školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelkou školy. PLPP pravidelně vyhodnocuje. Pokud zjistí nedostatečnost v rámci podpůrných opatření prvního stupně, doporučí ředitelka školy využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte (§ 16 odst. 4 a 5 školského zákona a § 2 a §10 vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2. až 5. stupně je doporučení školského poradenského zařízení s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele školy nebo OSPOD. Mateřská škola zahájí poskytování podpůrných opatření 2. až 5. stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce. Poskytování podpůrných opatření je průběžně vyhodnocováno, nejméně však jedenkrát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. Ředitelka školy určí pedagogického pracovníka odpovědného za spolupráci se školským poradenským zařízením. K ukončení poskytování podpůrného opatření 2. až 5. stupně dochází, je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2. až 5. stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná informace o tomto ukončení (§ 16 odst. 4 školského zákona a § 11, 12 a 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání dětí, např. možnost vytvoření IVP, individuální přístup, plnění individuálních

úkolů se zvýšenou obtížností, předkládání obtížnějších grafomotorických cviků, didaktických her atd., zvýšené nároky v oblasti sebeobsluhy a samostatnosti, doporučení rodičům – využití zájmových kroužků pro starší žáky (ZŠ).

Návrh na zlepšení podmínek:

- DVPP a sebevzdělávání učitelek v této oblasti – v horizontu 5 let
- konzultace s rodinou a doporučení k dalšímu odbornému posouzení (PPP)
- sdílení příkladů dobré praxe – v horizontu 5 let

Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem chování. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit kromě již vymezených požadavků ještě další podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má totiž některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

Pro vyhovující vzdělávání dětí od dvou do tří let musí být nastoleny následující podmínky:

- mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti,
- je zajištěna bezpečnost těchto dětí (ve věkově heterogenní třídě to znamená vyhovujícím způsobem zneprístupnit bezpečnost ohrožující předměty) a jsou zde nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek,
- prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku,
- je zajištěno vyhovující zázemí pro individuální hygienu dítěte,
- šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem pro náhradní oblečení a hygienické potřeby, mladší děti mají úložné prostory v dolních částech skříněk
- je zajištěn režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek),
- podmínky pro adaptaci dítěte jsou v souladu s jeho individuálními potřebami,
- používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty dětí mladších tří let,
- zajištění realizace vzdělávacích činností v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí,
- laskavě důsledný přístup učitele k dítěti
- vytvoření prostředí k aktivnímu podněcování pozitivních vztahů, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.
- individuální, vstřícný a laskavý přístup celého personálu k dětem
- odstranění hraček s malými částmi, zajistit přístup k velkým kostkám a stavebnicím, vymezení prostoru – koberečky, ohraničením, piktogramy, relaxační koutek,
- možnost využití odděleného prostoru k vytvoření soukromí pro dítě
- spolupráce provozních zaměstnankyň při oblékání a pomoci při sebeobsluze
- přiměřenost TVP pro děti pod tři roky věku

- případná úprava režimu dne dle potřeb dětí – individuálně domluvený adaptační proces s rodiči dítěte – nástup dítěte do MŠ (postupné zvykání na prostor MŠ, docházka do MŠ - snížení počtu dní v měsíci po dobu, než si dítě v MŠ zvykne),
- pobyt venku – přizpůsobit dětem mladším 3 let: pokud to dovoluje provoz MŠ (rozdělení dětí ve třídě na mladší a starší a přizpůsobovat délku i náročnost vycházky věku dětí)
- používání „kroužků“ u mladších dětí při držení se ve dvojicích na vycházce (lepší úchop)
- herní prvky na zahradě: skluzavka na zahradě konstruována pro mladší děti
- spolupráce s rodiči, klinickou logopedkou, případně dětským lékařem (přednášky, konzultace, materiály)
- úprava prostředí ložnice (lehátka mladších dětí v přední části ložnice, náhradní oblečení, podložky na lehátka – po dohodě dodávají rodiče)
- Vytvoření jasných pravidel pomocí kartiček – Co je dobře a co ne – umístěné v prostorách celé MŠ
- Návrh na zlepšení podmínek:
  - rozšířit nabídku hraček a pomůcek (nákup leporel a manipulačních pomůcek pro tuto věkovou skupinu) – do konce roku 2021.

Podmínky vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem

Je-li v rámci mateřské školy poskytováno vzdělávání pro 1 až 3 děti cizinců v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných vzdělávacích činností. V případě počtu 4 a více dětí cizinců již není možné se jim v rámci vzdělávání ve třídě dostatečně individuálně věnovat a poskytovat jim dostatečnou jazykovou přípravu, a proto bude v případě takového počtu zřízena skupina pro jazykovou přípravu.

V případě většího zastoupení cizinců (tj. 4 a více dětí-cizinců) v povinném předškolním vzdělávání, zřizuje ředitel mateřské školy skupinu/y pro jazykovou přípravu v souladu s § 1e vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Škola má povinnost poskytovat jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v rozsahu jedné hodiny týdně. Tato hodina týdně bude rozdělena do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Do této hodiny se nazapočítávají přesuny dětí do skupiny.

Do skupiny mohou být na základě posouzení potřebnosti ředitelkou školy zařazeny i jiné děti, které mají prokazatelně obdobné integrační potřeby jako děti cizinci (např. děti s českým občanstvím, které s ohledem na odlišný mateřský jazyk v rodině nebo dlouhodobý pobyt v zahraničí neovládají dostatečně český jazyk), a to i do vyššího počtu než osm dětí, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy dětí cizinců.

Návrh na zlepšení podmínek:

- vytvoření systému kompenzačních pomůcek – vizuálních (obrázky, fotky se slovy) i sluchových (Albi tužka), nákup logopedických programů – do konce školního roku 2021/2022

- spolupráce s klinickou logopedkou

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Naše mateřská škola má jednu věkově heterogenní třídu a její kapacita 25 dětí je již několikátý rok plně naplněna. Provoz mateřské školy je od 6. 15 do 16.15 hodin. Ve třídě je přítomna většinou jedna učitelka, obě učitelky působí souběžně pouze v době vycházky, přípravy a podávání oběda a přípravy na odpolední odpočinek dětí. V případech krátkodobé nutnosti je z organizačních důvodů využívána také pomoc provozního personálu (dohled školnice MŠ).

Témata jsou doplňována a obměňována dle aktuálních potřeb a na základě individuálního přístupu k dětem. Vzdělávání dětí ve třídě vychází z cílů našeho školního vzdělávacího programu za použití vhodných metod a forem práce.

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnou legislativou a směrnicí ředitelky školy aktuální pro daný školní rok. Kritéria pro přijímání dětí do MŠ jsou s dostatečným předstihem zveřejněna na vývěsce školy na budově MŠ, v šatně mateřské školy a také na internetových stránkách školy (více viz *Školní řád mateřské školy*).

V rámci našeho školního vzdělávacího programu nabízíme každoročně předškolním dětem účast v plaveckém kurzu zajišťovaném PŠ Dorka v bazénu v Rychnově nad Kněžnou (společně se žáky ZŠ).

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH A CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název ŠVP: ČTVERO ROČNÍCH OBDOBÍ

Motto: JARO, LÉTO PODZIM, ZIMA - VE ŠKOLCE V ROVNI JE NÁM PRIMA.

Součástí ŠVP je učivo, které je uspořádáno do částí, jež mají podobu integrovaných bloků. Ve školním vzdělávacím programu nalezneme: souhrn integrovaných bloků, soubor podtémat, záměry pedagoga, dílčí cíle, vzdělávací nabídku a očekávané kompetence. Tyto bloky umožňují nabízet dětem různorodé činnosti a příležitosti.

ŠVP mateřské školy je složen ze 4 integrovaných bloků: Jaro, Léto, Podzim, Zima. Tyto celky jsou dále rozpracovány do jednotlivých podtémat. Učitelka může dle individuálních potřeb dětí a konkrétních situací vybírat či dotvářet týdenní vzdělávací nabídku podle individuality dětí a věkového složení třídy.

Školní vzdělávací plán umožňuje učitelkám pracovat samostatně a tvořivě, seberealizovat se, uskutečňovat své nápady, uplatnit svou odbornost i praktické dovednosti a poznatky ze vzdělávání a samostudia. Nabídka podtémat je širší, není povinností je všechna realizovat v průběhu daného roku. Časový plán podtémat je orientační, volný, přizpůsobitelný aktuální situaci.

Základním principem je respektování daného věku dětí a přizpůsobení se materiálním podmínkám školy. Podoba integrovaných bloků je přiměřeného rozsahu, jejich zaměření je dostatečně široké a poskytuje dostatek zajímavých podnětů k činnostem. Obsah jednotlivých bloků vychází z přirozeného kontextu života předškolních dětí,

Školní vzdělávací program naší mateřské školy umožňuje dětem vnímat svět v jeho přirozených souvislostech a získávat tak reálnější pohled na svět a aktivní postoj k němu. ŠVP je otevřeným dokumentem, který je možné, dle aktuálních potřeb výchovně vzdělávacího procesu dotvářet. Naším vzdělávacím záměrem je rozvoj osobnosti dítěte s jeho celkovým citovým postojem k ostatním lidem, přírodě, vlastnímu zdraví, historii a lidovým tradicím a vytváření jeho pozitivního vztahu ke zdravému stylu života a ochraně životního prostředí.

Vzdělávací program klade důraz na:

- tvořivost učitelky
- uplatňování vzdělávacích metod: hra, komunikativní kruh, nabídka činností podporujících individuální potřeby dětí, vytváření center aktivit, pohybové hry,

cvičení, zpívání a výtvarné činnosti

- používání vzdělávacích forem: prožitkové a kooperativní učení s posilováním dětské zvědavosti, situační a spontánní sociální učení, didakticky zacílené řízené činnosti
- důslednou analýzu evaluace směrem k dítěti
- přizpůsobení organizace dne individuálním potřebám dítěte
- spolupráci s rodinou:
  - v oblasti speciálních potřeb dětí: vypracování plánů pedagogické podpory, příp. IVP, seznámení rodičů s jejich obsahem a následné konzultace k podpoře dalšího vývoje dítěte
  - v netradičních formách, zajišťujících příjemné klima školy: společné mimoškolní aktivity, jako např. besídky, dílničky, zahradní slavnosti, rozloučení s předškoláky, lampionový průvod aj.

Vzdělávací program předpokládá, že učitelka:

- respektuje fyziologické, sociální a emocionální potřeby dětí konkrétním rozpracováním tematické části do denní vzdělávací nabídky dětem
- veškeré činnosti organizuje zajímavým způsobem
- umožňuje dětem bavit se přirozeným způsobem
- uplatňuje metody a formy práce, které jsou založeny na přímých zážitcích
- poskytuje dětem dostatek prostoru pro spontánní hry a jejich vlastní plány
- uplatňuje integrovaný přístup, uskutečňuje vzdělávání na základě integrovaných bloků, které nerozlišují vzdělávací oblasti, ale které nabízejí obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích.

I. INTEGROVANÝ BLOK:

PODZIM

PŘEDPOKLÁDANÁ DÉLKA INTEGROVANÉHO BLOKU CCA 2,5 – 3 MĚSÍCE

PODTÉMATA:

- MOJE ŠKOLKA
- JÁ A MOJI KAMARÁDI
- TADY JSEM DOMA
- KOŠÍK PLNÝ OVOCE
- ZELENINA TA JE PRIMA
- ZVÍŘÁTKA Z LESA
- VÍTR DUJE, DRAK SI PLUJE
- BAREVNÝ PODZIM

- JDEME DO LESA
- HALLOWEEN
- MOJE TĚLO
- MY SE CHŘIPKY NEBOJÍME
- SVATÝ MARTIN

ZÁMĚRY PEDAGOGA:

Naučit děti vnímat a přijímat prostředí v mateřské škole, seznámit se se zaměstnanci mateřské školy, s ostatními kamarády a s pravidly vzájemného chování

Usnadnit dítěti adaptaci na nové prostředí

Probouzet úctu k rodině, k domovu, ke všem živým tvorům kolem nás

Podporovat děti v jejich přáních a výběrech činností

Seznamovat děti se základními bezpečnostními návyky – vůči sobě i ostatním

Rozvíjet pohybové schopnosti dítěte a sebeobsluhu, přispět k vytvoření návyku pravidelného pohybu

Seznámit děti s významem otužování pro zdraví

Posilovat smyslové vnímání

Rozvíjet hrubou i jemnou motoriku

Vnímat změny v přírodě během podzimu

Podporovat vyjadřovací, výtvarné, intelektové a hudební schopnosti

Poznat druhy ovoce a zeleniny všemi smysly

Probouzet vztah k živé a neživé přírodě

Naučit poznávat život v lese (zvířata, stromy, lesní plody)

Rozšířit povědomí o Halloweenu a tradicích sv. Martina

HLAVNÍ CÍLE:

• DÍTĚ A JEHO TĚLO:

Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky

Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Uvědomění si vlastního těla

Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o podpoře udržení svého zdraví, bezpečí a osobní pohody prostřednictvím pohybových činností

Rozvoj a užívání všech smyslů

• DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA:

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností

Osvojení si poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní

Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních).

Rozvoj zpřesňování a kultivace smyslové vnímání, přechod od konkrétního k názornému
Získání relativní citové samostatnosti
Rozvoj paměti a pozornosti
Získávání schopností řídit chování vlastní vůlí
Rozvoj tvořivosti
Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech (abeceda, čísla)
Vytváření základů pro práci s informacemi
Rozvoj schopnosti sebeovládání

- **DÍTĚ A TEN DRUHÝ:**

Seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem – v mateřské škole, v dětské skupině
Rozvíjení kooperativních dovedností, spolupráce s ostatními ve skupině

- **DÍTĚ A SPOLEČNOST:**

Poznávání pravidel společenského soužití
Rozvíjení základních společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině a ostatním dětem) a vnímat základní hodnoty

- **DÍTĚ A SVĚT:**

Seznámení se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije – posilování pozitivního vztahu
Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám
Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním a kulturním prostředí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

Lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti
Smyslové a psychomotorické hry
Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
Činnosti zaměřené na poznávání lidského těla a jeho částí
Činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
Individuální a skupinová konverzace
Poslech čtených či vyprávěných příběhů
Přednes, dramatizace, zpěv
Seznamování s tvary písmen a čísel

Motivovaná manipulace s předměty
Přímé pozorování objektů a jevů v okolí dítěte
Smyslové hry – rozvoj sluchové a zrakové paměti
Námětové hry a činnosti
Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů
Spontánní hra
Činnosti zajišťující spokojenost a radost
Cvičení organizačních dovedností
Hry na téma přátelství
Výlety do okolí – poznáváme naši obec
Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a jeho odlišnosti od ostatních
Verbální i neverbální komunikační schopnosti dítěte s druhým dítětem a s dospělým
Hudební a hudebně pohybové hry
Aktivity podporující sblížení dětí
Spoluvytváření pravidel společenského soužití a činnosti zaměřené na jejich dodržování
Vytváření a pozorování vzorů vztahů a chování
Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
Tvůrčí činnosti podporující tvořivost a nápaditost dětí
Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty v jednání lidí
Přirozené pozorování blízkého prostředí a okolní přírody
Praktická orientace v obci
Poučení o možných nebezpečných situacích ve svém okolí
Praktické užívání hraček a předmětů, se kterými se dítě běžně setkává
Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání okolních ekosystémů

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

Zachovávat správné držení těla
Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci ve známém prostředí
Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru
Pojmenovávat části těla, některé orgány a jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji
Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
Propojit pohyb se zpěvem
Poznat napsané své jméno, poznat některá písmena a číslice
Porozumět obrázkovým piktogramům a jejich významu
Naučit se z paměti krátký text
Naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku
Vědomě užívat všech smyslů, záměrně pozorovat a všimnout si všeho nového
Soustředit se na konkrétní činnost a udržet při ní pozornost
Umět pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
Odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich podpory
Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je

Ve známých situacích ovládat svoje city a přizpůsobit jim své chování
Být citlivý ve vztahu k živým bytostem
Navazovat kontakty s dospělými, kterým je dítě svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s nimi vhodným způsobem a respektovat je
Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, spolupracovat s ostatními v kolektivu
Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování
Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky
Adaptovat se na život ve škole, spolupracovat, přijímat autoritu
Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, s věcmi denní potřeby a hračkami
Vyjadřovat se pomocí hudebních a hudebně pohybových činností
Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
Zvládat běžné činnosti, které se doma i ve škole opakují
Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může dítě ve svém okolí setkat
Všímat si změn a dění v nejbližším okolí

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

1. KOMPETENCE K UČENÍ

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení má elementární poznatky o světě lidí, kultury a přírody, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé

možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopný respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- je schopný chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se

nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5. KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

II. INTEGROVANÝ BLOK:

ZIMA

PŘEDPOKLÁDANÁ DÉLKA INTEGROVANÉHO BLOKU CCA 2,5 – 3 MĚSÍCE

PODTÉMATA:

- MIKULÁŠ
- TĚŠÍME SE NA JEŽÍŠKA
- ADVENT
- TŘI KRÁLOVÉ
- ZEMĚ LEDU A SNĚHU
- ZIMNÍ OBLEČENÍ
- ZIMNÍ SPORTY
- ZVÍŘÁTKA V ZIMĚ
- MASOPUST

- NAŠI MALÍ MUZIKANTI
- KDO NÁS CHRÁNÍ
- POVOLÁNÍ

ZÁMĚRY PEDAGOGA:

Umožnit dětem osvojit si poznatky z oblasti živé a neživé přírody

Vytvářet si správné životní postoje k přírodě

Rozvíjet schopnosti dětí vytvářet citové vztahy

Seznámení s lidovými tradicemi, zvyky vztahující se k Vánocům, Novému roku a Třem králům

Uvědomovat si lásku k rodině, ke kamarádům ve třídě, ke svým blízkým

Prožívat radost z možnosti obdarovat své blízké a kamarády

Rozvíjet pohyb na základě hudebního cítění a seznámit děti s hudebními nástroji

Zaměřit se na dodržování bezpečnosti při hře

Dbát na pečlivý úklid hraček i osobních věcí

Vytvářet si představu o zimní přírodě, péče o zvířata v zimě

Upevňovat v dětech základy zdvořilostních návyků

Výtvarnou činností vyjádřit citový prožitek

Dozvědět se o záchranných systémech – hasiči, záchranáři – chování dětí v případě nebezpečí a ohrožení zdraví nebo života, o způsobech přivolání pomoci v krizových situacích

Zaměřit se na samostatnost v oblékání

Rozvinout širší povědomí o povolání lidí

Seznámit děti se zimními národy a jejich životem

Vést děti k férové hře

Seznámit děti se zimními sporty

Umět přiřadit oblečení k ročnímu období

HLAVNÍ CÍLE:

• DÍTĚ A JEHO TĚLO:

Rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé a jemné motoriky

Vytváření návyků zdravého životního stylu

Rozvoj a užívání všech smyslů

Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Osvojení si poznatků o těle, jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Osvojení si poznatků důležitých k podpoře zdraví

Vytváření zdravých životních návyků

• DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA:

Osvojit si některé dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, rozvíjet zájem o psanou

podobu jazyka

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností

Osvojení si poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní

Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních).

Rozvoj zpřesňování a kultivace smyslové vnímání, přechod od konkrétního k názornému

Rozvoj tvořivosti

Vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a učení

Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, radost z objevování)

Osvojovat si některé dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka

Rozvíjet citové vazby ke svým blízkým a rodině

Rozvíjet pozitivní city dítěte

Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

- **DÍTĚ A TEN DRUHÝ:**

Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální tolerance a respektu)

Umět rozpoznat případné nebezpečí od druhé osoby – chránit své soukromí

- **DÍTĚ A SPOLEČNOST:**

Rozvoj základních kulturně společenských postojů a návyků

Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Seznamování se světem lidí, kultury a umění

Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Rozvoj společenského i estetického vkusu

- **DÍTĚ A SVĚT:**

Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí

Poznávání jiných kultur

Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Rozvoj ústy k životu ve všech jeho formách

Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

Zdravotně zaměřené činnosti – dechová, relaxační, protahovací a uvolňovací cvičení

Konstruktivní a grafické činnosti

Činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktické používání

Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti

Prevence úrazů – při hrách, pohybových činnostech a v dopravních situacích

Komentování zážitků a aktivit

Sledování divadelních pohádek a příběhů

Společné diskuze a rozhovory

Prohlížení a čtení knížek

Hry na procvičování orientace v prostoru i rovině

Seznamování s elementárními číselnými pojmy a symboly, utváření základních matematickými představ

Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem

Úkoly a činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné

Hry a příležitosti pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání

Estetické a tvůrčí aktivity

Společenské hry

Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi

Situace, kdy se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

Přípravy a realizace společných zábav a slavností

Slovesné, literární, výtvarné, dramatické činnosti

Návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí

Účast na společensko-kulturních akcích v obci a okolí

Sledování rozmanitosti a změn v přírodě

Práce s literárními texty, využívání encyklopedií a dalších médií

Seznamování se s různými látkami a materiály v okolí dítěte prostřednictvím praktických činností

Hry a činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich života a práce

Tematické besedy a exkurze

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

Koordinace lokomočních pohybů – sladit pohyb s rytmem a hudbou

Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku

Uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky

Chovat se tak, aby dítě neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svoji ani druhých dětí

Mít povědomí o významu aktivního pohybu

Zvládat překážky – pohybovat se na sněhu a ledu, pohybovat se ve skupině dětí

Ovládat dech, tempo i intonaci řeči

Pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno

Porozumět slyšenému

Sledovat a vyprávět příběh, pohádku

Sluchově rozlišovat počáteční (konečnou) hlásku ve slově

Umět vyjádřit své myšlenky, úvahy a přání

Chápat základní číselné a matematické pojmy (porovnávat, uspořádat a třídit ...)
Naučit se z paměti krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit
Rozhodovat o svých činnostech
Umět vyjádřit svůj souhlas či nesouhlas a říci „ne“ v situacích, které to vyžadují
Zachytit a vyjádřit své prožitky
Rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí
Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla
Umět odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým - respektovat práva druhých
Chovat se obezřetně při setkání s cizími lidmi, v případě potřeby požádat druhého o pomoc
Umět dodržovat pravidla her a jiných činností – jednat spravedlivě
Vnímat umělecké a kulturní podněty a hodnotit svoje prožitky
Uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
Chovat se zdvořile k druhým lidem
Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný – neustále se mění a vyvíjí
Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé a umět se jim přizpůsobovat
Být citlivý ve vztahu k živým bytostem, přírodě i k věcem
Uvědomovat si, že způsob chování člověka ovlivňuje jeho vlastní zdraví i životní prostředí

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

1. KOMPETENCE K UČENÍ

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na

- základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
  - užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
  - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit a chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
  - nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhotejnost
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5. KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

III. INTEGROVANÝ BLOK

JARO

PŘEDPOKLÁDANÁ DÉLKA INTEGROVANÉHO BLOKU CCA 2,5 – 3 MĚSÍCE

PODTÉMATA:

- BAREVNÝ TÝDEN
- JARNÍ ZAHRADA
- KNIHA JE NÁŠ KAMARÁD
- JARO ŤUKÁ NA VRÁTKA
- HODY, HODY, DOPROVODY
- ZVÍŘÁTKA NA DVORKU
- DEN ZEMĚ
- VESMÍR
- MALÁ ČARODĚJNICE
- MAMINKA MÁ SVÁTEK

ZÁMĚRY PEDAGOGA:

Učit se vnímat barevnou rozmanitost okolního světa

Rozvíjet u dětí vnímání přírody jako součásti našeho života

Všímat si změn souvisejících se střídáním ročních období během roku

Umět charakterizovat znaky jara, aktuálních změn počasí a sezónních činností

Seznamování s možnostmi pohybových a kolektivních her v přírodě

Přiblížit dětem význam ochrany přírody, nezastupitelnost flóry a fauny na naší planetě

Utvářet povědomí o domácích zvířatech

Uvědomovat si, že planeta Země je společným domovem pro rostliny, zvířata a lidi – cítit sounáležitost s ní a zodpovědnost za její budoucnost, vnímat, že jsme součástí většího celku - vesmíru

Seznámení s tradicemi: Sv. Martin, Vánoce, Masopust, Velikonoce, Čarodějnice, ...

Posilovat prosociální chování dítěte, kooperativní dovednosti a citový vztah k členům své rodiny, láska k mamince

HLAVNÍ CÍLE:

- **DÍTĚ A JEHO TĚLO:**

Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky

Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Uvědomění si vlastního těla

Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o podpoře udržení svého zdraví, bezpečí a osobní pohody prostřednictvím pohybových činností

Rozvoj a užívání všech smyslů

- **DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA:**

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností

Osvojení si poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní

Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních).

Rozvoj zpřesňování a kultivace smyslové vnímání, přechod od konkrétního k názornému

Získání relativní citové samostatnosti

Rozvoj paměti a pozornosti

Získávání schopností řídit chování vlastní vůlí

Rozvoj tvořivosti

Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech (abeceda, čísla)

Vytváření základů pro práci s informacemi

Rozvoj schopnosti sebeovládání

Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

- **DÍTĚ A TEN DRUHÝ:**

Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině)

Rozvoj kooperativních dovedností

- **DÍTĚ A SPOLEČNOST:**

Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí

Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (k rodině)

Seznamování se se světem lidí, kultury a umění

Rozvoj základních kulturně společenských postojů a návyků

Rozvoj společenského i estetického vkusu

- **DÍTĚ A SVĚT:**

Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním a kulturním prostředí

Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi a planetou Zemí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

Smyslové a psychomotorické hry
Zdravotně zaměřené činnosti
Hudebně pohybové hry
Manipulační činnosti s předměty, pomůckami a nástroji
Konstruktivní a grafické činnosti
Vycházky a tematické výlety po okolí, do přírody
Návštěva farmy s domácími zvířaty
Hry zaměřené na poznávání zvuků
Tematické besedy a exkurze
Samostatný slovní projev na určité téma, vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo
Vokální činnosti
Činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, média)
Vyhledávání různých možností a variant možností řešení problémů
Hry zaměřené na cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
Přibližování přirozených časových i logických posloupností dějů ...
Rozvoj činností zaměřených na samostatné vystupování
Dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad
Kooperativní činnosti ve skupinkách
Společné povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním ...
Poznávání sociálního prostředí v němž dítě žije – rodina, mateřská škola
Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič ...)
Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí
Poučení o dodržování zásad bezpečného chování při kontaktu se zvířaty, jedovatými rostlinami a dalšími nepříznivými přírodními a povětrnostními jevy
Ekologické hry
Činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
Vnímat a rozlišovat svět svými smysly – vnímat různorodost barev
Mít povědomí o některých způsobech ochrany a osobního zdraví a bezpečí
Osvojit si elementární poznatky o rodině a životě v ní, o zvycích a o přírodě
Postarat se o sebe a o své osobní věci ...
Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
Sledovat očima zleva doprava
Vyjadřovat se samostatně a smysluplně
Projevovat zájem o knihy – soustředěně poslouchat četbu
Řešit problémy, úkoly a situace, navrhnout nápady

Vyjádřit fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim
Umět odmítnout účast na nedovolených či zakázaných činnostech
Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním
Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
Těšit se z příjemných zážitků z přírody
Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
Mít povědomí o pravidlech chování a společenských normách
Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím je ohrožovat
Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí
Mít povědomí o širším společenském a přírodním prostředí a jeho dění, o významu životního prostředí pro člověka a o tom, že naše chování ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí
Dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, chránit živé tvory

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

1. KOMPETENCE K UČENÍ

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury a přírody, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé

možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit - chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5. KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní)

IV. INTEGROVANÝ BLOK

LÉTO

PŘEDPOKLÁDANÁ DÉLKA INTEGROVANÉHO BLOKU CCA 2 MĚSÍCE

PODTÉMATA:

- DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY
- ŽIVOT V TRÁVĚ
- DEN DĚTÍ
- MY SE VODY NEBOJÍME
- INDIÁNI, TI SE MAJÍ
- ZVÍŘÁTKA V ZOO
- AHOJ ŠKOLKO

ZÁMĚRY PEDAGOGA:

Vědět o existenci dopravních značek a základních pravidlech chování v silničním provozu důležitých pro vlastní bezpečnost a ochranu svého zdraví i zdraví a bezpečnost druhých

Rozvíjet povědomí o tom, jak a kde se dopravní prostředky pohybovat

Upevňovat užívání základních prostorových pojmů

Návštěva divadla či kulturního vystoupení mimo budovu MŠ

Umožnit dětem radostné společné prožívání oslavy Dne dětí

Posilovat povědomí o existenci jiných kultur, o jiném způsobu života v různých částech světa

Rozvíjet řečové, jazykové a komunikativní schopnosti a dovednosti dítěte

Seznámit s typickým způsobem života zvířat v ZOO

Rozvíjet povědomí o životě hmyzu

Naučit se šetřit vodou a naučit se vnímat vodu jako nezbytně nutnou pro život

Připravit předškolní děti na loučení se školkou v podobě vystoupení pro rodiče

Připravit na klidný vstup do ZŠ pomocí prohlídky školy a jídelny.

HLAVNÍ CÍLE:

- **DÍTĚ A JEHO TĚLO:**

Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky

Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Rozvoj a užívání všech smyslů

- **DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA:**

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností

Osvojení si poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní

Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních).

Rozvoj zpřesňování a kultivace smyslové vnímání, přechod od konkrétního k názornému

Rozvoj paměti a pozornosti

Získávání schopností řídit chování vlastní vůlí

Rozvoj tvořivosti

Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech (abeceda, čísla)

Vytváření základů pro práci s informacemi

Rozvoj schopnosti sebeovládání

Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

- **DÍTĚ A TEN DRUHÝ:**

Rozvoj kooperativních dovedností

Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

Vytváření prosociálních postojů (rozvoj tolerance, respektu, přizpůsobivosti)

- **DÍTĚ A SPOLEČNOST:**

Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí

Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství

Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

- **DÍTĚ A SVĚT:**

Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a jeho neustálých proměnách

Poznávání jiných kultur

Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

Lokomoční i nelokomoční pohybové a jiné činnosti (gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry aj.)

Zdravotně zaměřené činnosti

Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu

Aktivity vztahující se k prevenci nezdravých návyků a závislostí

Vyřizování vzkazů a zpráv

Hry a činnosti zaměřené na poznávání a užívání gest

Domluvit se slovy i gesty, schopnost improvizovat v dané situaci

Utvořit jednoduchý rým

Sluchově rozlišit koncovou hlásku ve slovech

Chápat slovní vtip a humor

Konstruktivní hry – třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání ...

Hry podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční, dramatické ...)

Činnosti vyvolávající veselí a pohodu

Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte

Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a ponaučením

Výlety do okolí, školní výlet

Rozloučení se s předškoláky – den plný her a následné spaní v MŠ

Činnosti zaměřené na poznávání různých lidských vlastností, čím se lidé od sebe liší, učení se vzájemné toleranci a respektu

Modelové situace, při kterých se děti učí přijímat a respektovat druhého

Společenské hry a společenské aktivity nejrůznějšího zaměření, umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur různých zemí

Hry a aktivity na téma dopravy – cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat

Kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze o problému, vyprávění, poslech)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

Osvojit si elementární poznatky o jiných zemích a kulturách

Užívat adekvátně předměty denní potřeby, hračky, pomůcky, drobné nástroje, sportovní náčiní, jednoduché hudební nástroje ...

Pečovat o svou čistotu a zdraví – prevence úrazů při letních hrách

Zvládat jednoduchou obsluhu a základní pracovní úkony – úklidové práce, udržování pořádku

Učit se nová slova a aktivně je používat – seznámení s cizími jazyky

Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony
Popsat situaci – skutečnou i podle obrázku
Chápat prostorové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným situacím
Umět zhodnotit své pokroky v činnostech
Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
Zorganizovat hru
Snažit se ovládat své afektované chování
Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že odlišnosti jsou přirozené
Spolupracovat s ostatními
Vyvarovat se projevům násilí, ubližování, ponižování ...
Chovat se ohleduplně a citlivě k slabšímu či postiženému dítěti
Umět zvládnout základní hudební dovednosti vokální i instrumentální - zazpívat píseň, sledovat a rozlišovat rytmus
Vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností
Všímat si rozmanitostí, změn a dění v nejbližším okolí
Utvářet si základní dětskou představu o tom, co je dobře a co špatně, co se smí a co nesmí a podle této představy se chovat

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

1. KOMPETENCE K UČENÍ

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na

základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit a chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém

okolí

- chová se při setkání v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5. KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nezájem, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Preventivní program mateřské školy sleduje tyto cíle:

- vést děti ke zdravým životním návykům a postojům,
- podporovat utváření vztahů mezi dětmi, upevňovat společenské návyky,
- posilovat a povzbuzovat sebedůvěru dětí, chránit je tak před stresovými situacemi
- vytvářet prostředí vzájemné důvěry a úcty mezi dětmi a zaměstnanci školy,
- seznamovat děti s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a bezpečnost,
- vštěpovat dětem způsob ochrany před tímto nebezpečím.

6. EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

Evaluační systém je proces průběžného vyhodnocování podmínek, cílů, obsahu vzdělávání, výstupů a kompetencí realizovaný uvnitř mateřské školy. Takto získané poznatky poskytují pedagogům zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce a měli by vést k optimalizaci a dalšímu zkvalitňování vlastní práce.

Evaluační činnost vykonávají společně všichni zaměstnanci školy a lze ji rozdělit do několika oblastí:

1. Evaluační činnost učitelky

a) ve vztahu k dítěti:

- průběžně sleduje individuální rozvoj dítěte, jeho pokroky vzhledem k výchozímu stavu, úroveň hry, co se mu daří, co ne...

- vede „záznam o dítěti“ založený v portfoliu, zapisuje průběh adaptace, pokroky dítěte ve všech oblastech, zakládá vypovídající výtvarné práce a pracovní listy

-používá následující metody:

- pozorování dítěte
- rozhovory (s dítětem, s rodiči, s ostatními pedagogy, s odborníky)
- sledování komunikačních dovedností dětí
- sledování procesu učení (hry, pracovní listy, testy)
- sledování chování dítěte, jeho jednání s vrstevníky, zapojení se ve skupině, vztah k dospělým...
- rozbor dětských prací a výtvarů
- anamnéza rodiny, osobní dokumentace

termín: průběžně

kritérium: tabulky rozvoje dítěte

b) ve vztahu k TVP:

- hodnotí obsah činností, vhodnost jejich motivace i organizace, plnění dílčích vzdělávacích cílů a dosažených výstupů, vhodnost zvolených metod a forem, vytvoření podmínek ve vztahu k činnostem

termín: po ukončení bloku

forma: hodnotící list

c) ve vztahu k ŠVP:

- ve spolupráci s kolektivem hodnotí funkčnost ŠVP a podmínky pro jeho realizaci, svou odbornost a zkušenosti, navrhuje doplnění znalostí, informací, navrhuje organizační a materiální úpravy a doplnění učebních pomůcek

termín: 1x ročně

forma: hodnotící list

d) ve vztahu k RVP:

- hodnotí, zda vzdělávání dětí odpovídá RVP PV (vyhodnocuje svoji pedagogickou práci v souvislosti s uvedenými rizikovými faktory v rámci RVP PV), hodnotí spolupráci s rodiči a ostatními institucemi

termín: 4x ročně

forma: pedagogické rady, konzultační porady, diskuse

e) ve vztahu k sobě a ostatním pedagogům:

- provádí analýzu vlastní pedagogické práce a hodnotí kvalitu a účelnost spolupráce s ostatními kolegy

termín: 4x ročně

forma: pedagogické rady, diskuse

2. Evaluační a kontrolní činnost ředitelky školy

a) ve vztahu k učitelkám:

- sleduje a hodnotí kvalitu pedagogické práce a vytváření vhodných podmínek pro výchovu a vzdělávání dětí

- kontroluje vedení pedagogické dokumentace

- sleduje a hodnotí vztah učitelek k dětem, k rodičům, k veřejnosti, spolupráci s kolegy

- kontroluje dodržování organizačních pravidel

termín: průběžně

forma: záznamy kontrolní a hospitační činnosti

b) ve vztahu k ŠVP, RVP:

- sleduje a vyhodnocuje naplňování cílů ŠVP, návaznost TVP na ŠVP

- sleduje naplnění koncepce školy při všech činnostech

- sleduje dodržování předpisů BOZP, směrnic a řádů školy

- svolává pedagogické a provozní porady

termín: průběžně

- zpracovává podklady pro výroční zprávy, vlastní hodnocení školy

- na základě analýzy zpracovává roční prováděcí plán

termín: na konci školního roku

c) ve vztahu k veřejnosti:

- zastupuje mateřskou školu při jednání s úřady a institucemi

- usiluje o zajištění potřebných materiálních i ekonomických podmínek

- hodnotí spolupráci a navrhuje další možnosti

- koordinuje a kontroluje spolupráci s odborníky (logoped, PPP,...)

termín: průběžně

d) ve vztahu k sobě:

- provádí analýzu vlastní pedagogické práce

termín: 4 x ročně

forma: pedagogické rady, diskuse

- provádí analýzu své řídicí činnosti – na konci školního roku

e) ve vztahu k podmínkám vzdělávání:

Cílem je zhodnocení všech podmínek vzdělávání, které (méně či více) ovlivňují vzdělávací proces, analýza stávajícího stavu a plán požadavků pro další období.

➤ **materiální podmínky**

- ověření kvality podmínek a nastavení potřebných opatření pro další období

termín: průběžně dle potřeby

forma: dotazník pro učitelky, pedagogické rady, provozní porady

➤ **psychosociální podmínky**

- zhodnocení podmínek v této oblasti, případně reagovat na oslabená místa, či posílit již kvalitní.

termín: průběžně

forma: pedagogické rady, konzultace

➤ **životospráva**

- ověřit, zda jsou u dětí vytvářeny základy zdravého životního stylu, základy zdravého stravování za jejich přímé spoluúčasti

termín: průběžně dle potřeby

forma: konzultace učitelek, konzultace s vedoucí školní kuchyně, s kuchařkou, provozní porady

➤ **personální podmínky**

-ověření uplatnění kvalifikovanosti a specializace pedagogů ve prospěch vzdělávacího procesu.

termín: na konci školního roku

forma: konzultace učitelek, pedagogická rada

➤ **podmínky řízení školy**

-ověření skutečnosti, zda je uplatňovaný styl řízení funkční ve vztahu ke kvalitě vzdělávání, zda vedoucí pracovník uplatňuje demokratické principy, podporuje týmovou spolupráci a zajišťuje bezpečnou podporu pro celý tým

termín: průběžně

forma: konzultace, pedagogické rady

➤ spolupráce s provozními zaměstnanci

- probíhá v rámci každodenního setkávání dětí, pedagogických a provozních zaměstnanců ve třídě a v rámci společných provozních porad, ze kterých je pořizován zápis s vyplývajícími závěry

3. Evaluace v oblasti spolupráce s dalšími subjekty

a) spolupráce se zákonnými zástupci dětí

- zhodnocení spolupráce s rodiči, jejich zpětné vazby směrem k samotnému vzdělávacímu procesu i k ostatním oblastem, které mají vliv na kvalitu vzdělávání

termín: průběžně

forma: konzultace, třídní schůzky, dotazník (1x za 3 roky)

b) spolupráce se ZŠ

- posouzení funkčnosti metod spolupráce se základní školou, náměty na další formy spolupráce a provázanosti činnosti MŠ a ZŠ

termín: průběžně, na konci školního roku

forma: pedagogické rady, provozní porady, konzultace